Ч. 158 (13.703). Львів, понеділок 18. червня 1934. Poсztowa opłata opłacono ryczałtem. Рік LV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед полуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр. Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Конфіската „Діла".

Вчорашнє (157.) число „Діла" підпало конфіскаті за передовицю включно з наголовком, за одно слово в другому уступі і за одно речення в девятому уступі кореспонденції п. н. „Вибори до міських рад на Волині". Це вже 24-а з черги конфіската нашого органу в цьому році.

Свято на Маківці.

Філія Товариства Охорони Воєнних Могил в Сколім повідомляє Українське Громадянство, що в неділю 8. липня ц. р. відбудеться Свято на горі Маківці. Одночасно буде посвячена пропамятна таблиця з назвищами поляглих У. С. С. на Маківці. Початок Свята в год. 11.

ЗА ВИДІЛ ФІЛІЇ Т-ВА ОВМ У СКОЛІМ:

о. М. Мвсора в. р. голова. *Волод. Бичкович в. р.* секретар.

Резолюція Конґресу про голод на Україні.

КОНГРЕСМЕН ГЕМИЛТОН ФИШ ВНОСИТЬ РЕЗОЛЮЦІЮ.

ВАШИНҐТОН. — Конґресмен Гемилтон Фиш Молодший вніс у конґресі резолюцію в справі голоду на Україні.

Резолюція звертає передовсім увагу на факт, що на Україні під большевицьким правлінням умерли в 1932 та 1933 роках від голоду кілька міліонів людей, а большевицький уряд про голод знав, але йому не старався зарадити, а навпаки, вживав його для політичного утиску українського народу.

Резолюція далі пригадує факти, в котрих американський уряд виступав в обороні покривджених. Оборона людських прав свободи стала вже традицією американської політики.

Беручи це все під увагу, резолюція пропонує, щоби палата послів американського конґресу висказала свою симпатію всім тим, котрі потерпіли від голоду на Україні, щоби палата послів конґресу висказала надію, що большевицький уряд змінить свою політику супроти голоду на Україні та постарається зарадити лиху, яке випливає з голоду і направити всякі кривди народові України; та щоби палата послів висказала свою надію, що большевицький уряд на Україні не буде ставити ніяких перешкод, коли американські громадяни будуть старатися помагати грішми або поживою голодуючим округам України.

Палата послів, згідно зі своєю звичайною процедурою, відослала резолюцію до комітету заграничних справ. Резолюції дано при тім число 399 (73rd CONGRESS, 2nd Session, H RES. 399).

Резолюцію внесено за старанням Обєднання Українських Орґанізацій в Америці. Обєднання доручило конґресменові Фишові меморіял в українській справі, котрий став основою цієї резолюції.

(„Свобода" з 2. червня 1934.)

Голодова паніка на Україні.

(УП) Кореспонденція Антикомінтерну подає, що в минулому році вимерли на Україні міліони людей з голоду. Точної цифри встановити не можна, бо більшовики навмисне закривають її. Лише завдяки розмірно добрим жнивам вдалось минулого року Москві задержати при владі комуністичну систему та перебути сяк-так зиму, хоч з великою бідою. Одначе тепер за браком тягла засіви не відбулись так, якби того було треба, а посуха та саранча все донищує до решти. Повний голод у першу чергу загрожує Україні та Кавказові і Кримові. Народ відчуває вже наперед, що буде страшний голод і тікає масово у світ за очі. Всіх напала паніка, бо невідомо, як рятувати життя. Українська преса, як „Діло" й „Новий Час", часто публікує автентичні дописи з України про положення, з яких хіба найкраще видно, що в дійсности переживає нині Україна.

ПОЧТОВІ ПОСИЛКИ З БОМБАМИ.

ПАРИЖ, 16. 6. ПАТ. Вчора викрито на почті почтові посилки з бомбами, адресовані до ріжних торговельних установ. Одна бомба адресована до директора великої фірми, не вибухла. „Інтрансіжан" повідомляє, що у фабриках „Сітроена" вибухла бомба і поранила кількох урядовців.

Траґічна смерть румунського князя.

ВАРШАВА, 16. 6. ПАТ. Перед кількома днями прилетів до Варшави румунський князь Константин Контакузіно, начальник виділу спортового летунства. У пятницю 15. червня ц. р. пополудні князь вилетів з летовища Окенця на авіонетці з Евеліною Каршо-Седлецькою. Нагло літак з невідомих причин почав падати. Не зважаючи на зусилля князя, літак розбився. Каршо-Седлецька вбита, а важко раненого летуна відвезли до шпиталю, де помер.

Канцлер Гітлер і мін. Ґебельс повернули до Німеччини.

МІНХЕН, 16. 6. ПАТ. Нині в годині 9.50 рано канцлер Гітлер прилетів тут з мін. Нойратом. Гітлера попрощав сердечно Мусоліні, а італійські літаки супроводжали літак канцлера аж до італійського кордону.

БЕРЛІН, 16. 6. ПАТ. Мін. Ґебельс, перелітаючи польсько-німецький кордон, вислав телеґраму до міністра Бека та проф. Зелінського з подякою за гостину і змогу зазнайомити польську публичну опінію з ідеольоґією національ-соціялістичної Німеччини.

Численні арештування фашистів.

РИГА, 16. 6. ПАТ. Влада безпеки арештувала минулої ночі 97-ох членів фашистівської орґанізації „Перконкрустс". Між арештованими є 26 державних урядовців. Влада арештувала усіх на нелеґальних сходинах.

Гітлер і Мусоліні на ділових розмовах у Венеції.

Львів, 16. червня 1934.

Мусоліні, провідник нової, фашистівської Італії, і Гітлер, вожд нової, націонал-соціялістичної Німеччини, зїхалися в Венеції, щоби найти спільну мову для вирівнання і наладнання італійсько-німецьких взаємин. Здавалося, що прихід Гітлера до влади в Німеччині по всі часи закріпить німецько-італійську приязнь. Цеж Мусоліні був першим, що телеграфічно привитав Гітлера з нагоди його перемоги. Єж багато спільних елементів у фашизмі та гітлеризмі. Але не зважаючи на те, останніми часами ці спершу добрі відносини сильно змінились і навіть напружились. Стріча цих двох державних мужів має їх саме привернути бодай до нормального стану.

Італійсько-німецькі взаємини мають уже свою дуже складну історію. Перед великою війною Італія, як відомо, належала до австро-німецького бльоку держав. У часі самої війни вона не пішла зі своїми вчорашніми союзниками, але виступила проти них.

По війні Італія опинилася в дуже прикрому положенні не тільки з уваги на свої внутрішні відносини, але також з уваги на міжнародню ситуацію. Італія вважала себе покривдженою мировими договорами. І тому ще перед Мусолінім вона часто ставала в міжнародніх взаєминах на анальоґічні позиції до німецьких. Нераз і підтримувала Німеччину. Прихід Мусолінія до влади ще скріпив у закордонній італійській політиці пронімецькі позиції. Новий італійський диктатор у ріжних часах шахував

своїм „германофільством“ передовсім Францію та Анґлію.

Прихід Гітлера до влади в Німеччині спершу скріпив, як сказано, дружні німецько-італійські взаємини, а потім геть їх ослабив. На це ослаблення зложилися ріжні причини. Передовсім справа „аншлюсу“ Австрії до Німеччини. Мусоліні з послідовною рішучістю протиставився всяким „аншлюсовим“ заходам гітлеризму з італійських державних мотивів. Крім того Мусоліні як великий італійський патріот поставився дуже ворожо до деяких протикатолицьких чи краще противатиканських потягнень гітлеризму. Накінець Мусоліні навіть при-

людно виступив в окремій статті проти форсованої націонал-соціялізмом доктрини расизму. Напруження не між гітлеризмом і між мусолінізмом, як суспільно-політичними явищами, але між інтересами італійської та німецької державної політики щораз то зростало. Не спинили того зросту в розбіжности інтересів обох держав і візити Ґерінґа та Ґебельса в Римі.

Тому нічого дивного нема в тому, що весь політичний світ приняв до відома вістку про стрічу Гітлера з Мусолінім як небувалу сенсацію, непозбавлену своєрідної політичної пікантерії. Хід розмов обох достойників для ширшого загалу недоступний. Але за ним всі незвичайно бистро слідкують, хоч до успіхів самої стрічі ставляться скептично.

А всеж таки ці розмови дадуть і щось позитивного. Французька преса, яка найбільше скептично настроєна до венецьких розмов, писала, що в часі стрічі Мусоліні буде старатися напевно переконати Гітлера про потребу повороту Німеччини до Ліги Націй та на конференцію розброєння. Знову ж Гітлер буде старатися доказати Мусолінієві, що в інтересах Італії потрібно підтримати Німеччину проти франко-малоантантського бльоку при організації безпеки в середущій Европі.

Дуже велику вагу до тієї венецької стрічі між обома диктаторами привязує німецька націонал-соціялістична преса. Знову ж американська преса пише, що приїзд Гітлера до Італії є ще одним доказом на те, яку поважну ролю „медіятора“ має до сповнення Мусоліні в нинішніх відносинах. Крім того вона підкреслює, що Гітлер самим своїм приїздом до Італії признав свою поразку в „аншлюсовій“ справі.

Не зважаючи на цілий цей скептицизм і на упередження до якихнебудь поважних успіхів венецьких розмов, найновіші телеграми принесли з Женеви півофіціяльний комунікат про підсумки нарад. У часі розмов устійнено — каже комунікат — такі точки:

У справі розброєння найдено спільну точку погляду між Берліном і Римом. Розмови між Мусолінім і Гітлером підкреслили ще раз, що Італія та Німеччина згідні в поглядах на необхідність рівноуправнення Німеччини в ділянці зброєнь. Німеччина готова вернути до Ліги Націй і до Женеви, наскільки їй буде признане це рівноуправнення. Одначе Італія в цій справі не виступить з ніякою ініціятивою.

У наддунайських справах оба керманичі урядів згодились на необхідність співпраці Німеччини та Італії у ділі господарської відбудови наддунайських країв. В італійських колах панує переконання, що німці будуть співпрацювати в відбудові наддунайських країв на основі італійського меморіялу, а також на основі недавно підписаного римського пакту.

У справі Австрії оба державні мужі ствердили згідність поглядів на проблему австрійської незалежности. Виходячи зі становища незалежности Австрії оба голови урядів признали потребу успокоєння і нормалізації відносин в Австрії. Якщо в природній дорозі в Австрії дійшли би до влади націонал-соціялісти, тоді такий факт буде визнаний нормальним. Стверджено також потребу припинення терористичних замахів у Австрії.

Справи Совітів і Далекого Сходу не були предметом довших нарад. Погодились тільки щодо засади, що мир може бути краще запевнений при допомозі загального порозуміння ніж при допомозі реґіональних договорів і бльоків.

Накінець стверджено, що розмови між обома провідниками урядів зможуть бути продовжувані в будуччині завдяки особистій знайомости, зробленій у часі цих розмов. Розмови ці не були рішуче звернені проти когонебудь третього.

Такий текст комунікату. В ньому вичерпане все, що взагалі могло бути предметом розмов між обома диктаторами. Тон і форма комунікату вказують на те, що всеж таки в Венеції до дечого договорились і що цих розмов ще остаточно не закінчили. Тепер побачимо, як будуть далі розвиватися події на тих відтинках міжнародньої політики, якими особливо інтересувались у своїх розмовах Гітлер і Мусоліні. Найцікавішим є той уступ комунікату, в якому мова про Австрію. Мусоліні таки добився від Гітлера гарантії на австрійську незалежність навіть тоді, коли там до влади прийдуть націонал-соціялісти. Видно, що і Гітлер і Мусоліні рахуються з таким фактом у недалекій будуччині.

Героїзм праці та життя.

(З приводу книги Т. Ґ. Масарика: Як працювати?)

Я оце знову переглядаю дуже цікаві виклади Т. Ґ. Масарика на тему — „Як працювати?“, що він виголосив у 1898 р. в празькому університеті, як частину свого курсу „практичної фільософії“. Ці виклади вийшли (у 1930 р.) в українському перекладі заходом „Чесько-української книги“ в Празі. Незабаром мине сорок років від їх виголошення. Проте й сьогодні це незвичайно актуальна лектура взагалі, особливо для молоді поневолених народів, отже й для української. Ці виклади трактують одно з найважніших питань суспільного та людського розвитку взагалі, а саме — працю. Трактують його, як це все було звичаєм проф. Масарика, не в площині абстрактної „сірої теорії“, але з погляду „вічно зеленого дерева життя“. На цих викладах виховалась ціла ґенерація чеської молоді, та, що стала під стяг громадського реалізму ідейного каменяра чеського національного визволення. У свій час реалізм Масарика гостро поборювали саме традиційно патріотичні та радикально-націоналістичні кола чеського загалу. Йому закидали брак романтичного патосу, добачали в ньому небезпечний для молоді провалізм буденного життя. Критики реалізму Масарика не вірили, що ця його ідеольоґія, яка так нещадно критикувала й поборювала романтичну позу, політичну демаґоґію, містику чудо-

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 18. ЧЕРВНЯ 1934.

о. Д-Р Г. КОСТЕЛЬНИК. 6)

Мойсей Вернигора — український Валаам.

У такому психічному стані непомірно побільшуються й витончуються психічні здібности, людина стає начеб духовим „радіо-апаратом“ для сприймання чужих суґестивних психічних „нашептів“, думок і взагалі для відкривання тайн. Та як на всіх інших полях людської творчости є виїмкові одиниці, таланти, так і тут. Одні факіри в трансі тільки белькочуть незрозумілі слова, інші відзначаються справжнім ясновидженням. Саме це біблія хоче сказати своїми словами про Валаама, що він „коли впаде, має відкриті очі“: Валаам був великий, рідкий ясновидець.

Вираз „божий дух“, що приходить у цитованому біблійному тексті, тут не означає Св. Духа, тільки той психічний стан, котрий нова психольоґія називає англійським словом „транс“ (екстаза медія). Це особливо ясно видно з інших місць, де біблія говорить про „злого божого духа“:

„І сталось другого дня, що припав злий божий дух на Савла, і пророкував посеред дому, а Давид грав своєю рукою того дня, а Савло мав копію у своїй руці (І Сам. 18, 10); „А дух Господній відступив від Савла і тривожив його злий дух від Господа“ (І Сам. 16, 14 і 15, і 16; також 19, 9).

Це значить, що цар Савло тратив свою нормальну самосвідомість, попадав в екстазу і тоді лютував (біснувався).

Наша мова має аналоґічний вираз: божевільність, боже-вільний (той, що зійшов з глузду, що не має своєї волі, але божа воля — божа кара на ньому сповняється).

Великі ясновидці навіть не потребують попадати в транс, щоб вступити у звязок з таємним духовим повязанням життя-буття. До них або самі духи приходять, являються їм, як Валаамові, або „видять“ тайни і без нарушення нормальної будови своєї звичайної самосвідомости. Таким рідким даром відзначалися справжні біблійні пророки — святі ясновидці.

*

Для зрозуміння звязку між ясновидючістю, трансом і біблійними пророками дуже повчаюча є перша стріча Савла з Самуїлом. Самуїл був останній „суддя“ (моральний володар) в Ізраїлі. Савловому батькові пропали були ослиці, а Савло зі слугою пішов їх шукати. Коли їх розшуки були даремні, а вони опинилися в місцевості, де жив Самуїл, нарадилися піти до нього — до „видючого“. Далі оповідає біблія:

„А Господь обявив був Самуїлові день перед тим, заки Савло прийшов, кажучи: В тому часі завтра пришлю до тебе мужа з землі Веніямин, котрого помажеш на царя над моїм ізраїльським народом; а він визволить мій нарід з филистимських рук... А коли Самуїл споглянув на Савла, сказав йому Господь: Оце муж, про котрого я тобі сказав... І так приступив Савло до Самуїла в середині брами й сказав: Прохаю, скажи мені, де тут дім видючого?

А Самуїл відповів Савлові, кажучи: Це я видючий. Вступи передо мною на гору, а будете нині їсти зо мною; потім тебе відправлю, й що тільки в твому серці, відкрию тобі. А про ослиці, що тобі пропали вже нині третій день, не журися, бо знайшлися“ (І Сам. 9, 15—20).

На другий день Самуїл помазав Савла на царя і так відправляв його в дорогу: „Коли відійдеш від мене, знайдеш двох мужів при гробі Рахилі... котрі тобі скажуть: Найшлися ослиці... Потім відійшовши відти далі, прийдеш аж на поле Тавор: і стрінуть там тебе три мужі, що йдуть до Бога, до божого дому: один несе троє козлят, другий несе три буханці хліба, а третій несе бочівку вина. І звитаються з тобою в мирі та дадуть тобі два хліби, котрі возьмеш з їх рук.

Потім прийдеш на божий горбок, де филистимська сторожа; а коли там ввійдеш до міста, стрінешся з громадою пророків, що сходять з гори, а перед ними буде гарфа і бубон і сопілка і ліра, а вони будуть пророкувати. І прийде на тебе Господній дух та будеш з ними пророкувати й станеш іншим чоловіком“ (І Сам. 10, 2—6).

Самуїл певне не був у трансі, коли бачив ці далекі в просторі особи й виявляв Савлові його найближчу майбутність. Одначе недосвідні й пересічні пророки, „сини пророчі“, як видно з цього наведеного місця, під такт музики танцювали й тим штучним способом елімінували свою самосвідомість, щоб могти пророкувати, себто війти у звязок з таємним повязанням духового царства. Біблія на кількох місцях і при ріжних нагодах згадує про „громаду пророків“, про „синів (учнів) пророчих“. Це значить, що в тих часах в ізраїльському народі були пророчі школи, щось на зразок монастирів, де учні вправлялися також у медіюмічній екстазі й ставали „іншими людьми“.

Тепер нам уже ясно, відки біблійний автор спромігся на те, що підхопив усі характеристики Валаама, як ясновидця. Тай те для нас ясне, як дуже помилявся раціоналізм, коли біблійні ясновидження, пророцтва й чуда пояснював як оману, байки, казки, леґенди. Нова психольоґія, що студіює медіюмізм і з ним звязані явища, розуміє і вповні оправдує біблійних пророків, наскільки вони виступали на медіюмічному підложі, хоч це ще не вичерпує цілої проблеми таких великих пророків, як Мойсей, Ілія, Елисей, Даниїл, Ісаія і ін. Але совісна правдомовність біблії в тій сфері, що звязана з медіюмізмом, свідчить про правдомовність біблії взагалі: вона нічого не видумувала й не списувала байок, тільки списувала те, що в житті досвідчила.

(Далі буде.)

зійного героїзму — зможе виховати молодь, здатну до революційного чину, коли настане для цього відповідний час!

Революційно-визвольна боротьба чехословацьких самостійників підчас світової війни та під проводом Масарика, в дусі його реалістичної філософії — дала ясну й категоричну відповідь на всі ці безпідставні сумніви та закиди. Чехословаччина виборола й здобула свою самостійність саме революційною акцією тих, що були виховані в дусі ідей та політичного суспільного світогляду проф. Масарика. Цей успіх його революційної акції у великій мірі пояснюється тим, що під його впливом виховались цілі кадри нової молоді, які заздалегідь підготовлювали визволення свого народу доцільною його орґанізацією, головно реалістичними методами громадської праці.

Масарик звернув увагу на працю, як за один з головних суспільно-творчих чинників, отже як на величезного значіння двигун національного визволення поневоленого народу. Він показав і довів небуденний героїзм цієї буденної та дрібної праці для кожного народу, тим більше пригніченого. Він рішуче заперечував і поборював метафізичну віру в те, що нарід може бути визволений без такої праці якимсь романтичним чудом або героїзмом смерти... Масарик боровся все на фронті життя й програмово поборював романтично-революційний культ смерти. Проте, його учні й прихильники зуміли піти на смерть, коли цього вимагала національна конечність: коли треба було вмирати, щоб нарід скинув пута чужої неволі та міг жити вільно, коли смерть не була революційним жестом романтичної пози, але категоричним імперативом національного буття народу.

Саме в цитованих тут його викладах з 1898. р. ці дві ідеї — про героїзм праці та життя, як антитеза романтичного культу перманентної революційної партизанки та смерти, — дуже яскраво зясовані й доведені. Може ніколи вони не були актуальніші для українського загалу, ніж тепер, коли велика частина української молоді в романтичному захваті революційної самопожертви опинилися за фронті смерти, відкинувши тяжкий й відповідальніший шлях боротьби під прапором життя та буденної творчої праці.

Ось чому, на мою думку, книгу Масарика: „Як працювати?“ — повинна6 тепер читати ця молодь й глибоко над нею задуматися. Цього вимагає сучасне положення українського народу. Народи визволюються не революціями й терором, але систематичною працею, бо „праця, як слушно каже Масарик — це самопізнання. Пізнати себе — це працювати... Праця формує характер...“ В нашу добу громадської безхребетности, зокрема дошкульно відчувається брак характеру, що є одною з передумовин успішної визвольної боротьби. Культ смерти це суспільний парадокс, хоч і освячений історичною традицією. З цього приводу Масарик має рацію, коли каже, що „суспільство й досі є орґанізоване за смерті“. Сьогодні це твердження актуальніше, ніж тоді, коли воно було висловлене: світова війна, революції, пучи, терор і т. д. це останні кріваві жнива смерти. „Все те, каже автор далі, що здається заложеним за крови, імпонує нам, і ми не задумаємося над тим, чи це є правильно й чи треба було тої жертви...“ Масарик слушно спостерігає у звязку з цим, що молодь, яка не має великого життєвого досвіду, саме найбільш підпадає впливові цієї романтики революційної смерти. Але він зараз-же й дуже правильно додає: „Нема сумніву, що неодна людина поклалаб голову за ідею; але дивно, що таж людина, коли від неї жадають жертви не життям, але декілька років добре працювати для того самого народу, не буде працювати, не зважиться на цей чин, на той героїзм дрібної żудної праці. Колиб хтось хотів порадити нашому чеському студентству: не пийте так багато пива; не прокурюйте так багато; складіть ті гроші для своїх товаришів, бо це булаб любов ближнього, йогоб висміяли. Щож це означає? Не можна сказати, щоб ті люди були злі, але це є ота нехіть до малих жертв. А почніть вимагати від того студентства великої демонстрації, що є кулі безглузда й ганебна, воно погодиться“...

Масарик гостро критикує цю сучасну хоробливу манію мучеництва та шукання хвилюючих страждань, у чому так багато є також театральної пози, бо „тихе мучеництво, мучеництво непоказне — є дуже рідке явище“. Люди свідомо уникають дрібних, малих жертв, в яких саме, по його думці, є „героїзм і великий героїзм“, бо „справа в тім, щоб у малих річах вишукувати те велике“... Так звані великі жертви здебільшого дуже проблематичні, коли до них критично придивитися. „Вкінці кінців — каже Масарик — жертвування іствує переважно у фантазії, фактичної жертви не буває, лише деколи. Жертвування — це головно релігійна та етична роскіш, що ми її собі дозволяємо, це утопізм, титанізм містицизм, сентименталізм — а ніколи здорове й сильне почуття“.

З погляду життєвих інтересів нації тип професійного революціонера — дуже проблематична річ. Хоробливим продуктом такого маніяцького революціонізму, що програмово погорджував реальною творчою працею є большевизм, за який сьогодні покутують усі народи б. царської Імперії, яким не пощастило скинути з себе московського ярма.

Відомий афоризм Горація, що „приємно й солодко є вмерти за батьківщину“ — здебільшого вже є суспільним анахронізмом. Гавлічек — попередник Масарика й великий ідеольоґ чеського національного відродження слушно скореґував цю античну тезу, кажучи: Колись для народу вмирали; ми тепер з цієї самої причини будемо для нього жити та працювати.

Цей буденний героїзм праці та життя, в якому нема місця для театральної пози, особистого чванства, що є позбавлений романтичного сяйва, слід тепер — у добі хоробливого перехвилювання та культу смерти — особливо підкреслювати, зокрема зі становища поневоленого народу, якого не врятує жадна революційна романтика, але систематична та орґанізована праця з ґрунту. Саме наша критична доба вимагає праці для того, щоб нарід жив. Може настати час, що його право на життя доведеться скріплювати крівавим плебісцитом смерти й через те зайво та недоцільно в імя романтичного мучеництва обезкровлювати передчасно й без справжньої потреби виснажений національний орґанізм. Сотні чи може тисячі замкнених у вязницях ворога найактивнішої молоді, — здебільшого як жертви цього юнацького метафізичного романтизму — це невиправданий дефіцит у буджеті національно-творчої праці. Україна має у своїй традиції забагато могил і смерти. Її крівавий мартирольоґ — жахливий. Чи треба зайво ще його збільшувати ?! Небезпечно виховувати молодь виключно в напрямі однобокої революційної самопожертви, прищеплювати їй в основі помилкову думку, що шибениця — брама до визволення народу й що в руках ката ключ від неї...

З погляду майбутности нації реальна праця важніша за революційну Апокаліпсу; героїзм життя вартніший, ніж культ смерти.

Я знаю, що ці думки — тепер не можуть бути популярні. Проте, треба їх поширювати, хочаб спочатку вони мали характер „промов до глухих“. Треба вчитися перемагати на фронті життя. Це часто вимагає більшого героїзму, ніж сумнівна перемога на фронті смерти. Свою революційну самопожертву молодь має виявити у творчій праці для свого народу; насамперед мусить активно жити для нього, що тепер куди тяжче, ніж вмирати за батьківщину.

О. І. Бочковський.

Село на Радянській Україні.

З ВРАЖІНЬ ОЧЕВИДЦЯ.

VI.

Ціни теперішні і передвоєнні. — Большевики все можуть. — „Добровільні“ побори. — Як стягає все банк. — Кепські машини. — Все крадуть.

Держава бере зерно і всякий інший сільсько-господарський продукт по твердій ціні, яка рівняється довоєнній. А дає 1 метр матерії (ситець) від 2-ох карб.; до війни 1 метр коштував 20 коп., сірники 5 коп. — до війни 1 коп.; нафта 1 літр 1 руб. — до війни 5 коп.; чоботи на ґумових підошвах 150 карб. — до війни гарні чоботи 5 карб.; 1 пачка махорки 1 карб. — до війни 3 коп. Поземельний податок у двацять раз більший. Асекурація примусова на рухоме і нерухоме майно, на живий і мертвий інвентар, а коли є нещасливі випадки відшкодовань не виплачують; виходить так, що гроші преміями дармо беруть.

Має колгосп ще багато так званих непримусових видатків; вони хоч не примусові, добровільні, але обовязкові. Про це теж оповідають анекдоту. Колись і чужоземні політики спитали Літвінова: „Якто у вас нарід так добровільно дає свій останній гріш державі?“ — Літвінов сказав: „Я вам зараз продемонструю. Ви, панове, добре знаєте, що пес муштарди не їсть, а я зроблю так, що він буде їсти“. І тут вимазав задне місце псові муштардою — і коли пса почала муштарда пекти, то пес, щоби позбутись болю почав лизати це місце з муштардою. Пани переконались, що пес може муштарду їсти, а Літвінов гордо заявив, що большевики мають спосіб на все.

Добровільних поборів є безліч. Для прикладу деякі тільки тут наведу. Головні, це державні позички; на англійських робітників, на еспанських робітників, на китайських революціонерів, на мопр, на вязнів німецького фашизму, на тов. Тельмана, на матір Дімітрова, для супругів Руґетів, на віденські жертви. На воздушну фльоту взагалі, на повітряні ескадрилі і аероплани як аероплан ім. Ґоркого, на О. С. О. Авіохем.

Кожному членові посилають кілька газет та журналів, яких він часто ніколи не дістає. За кожним таким побором приїжає спеціяльний агент. Він зявляється просто до управи колгоспу, підраховує членів і просто розділяє ту суму на членів, яка за пляном припадає на той чи інший колгосп. Агент передає тільки документ до районової філії держбанку, а держбанк не питаючись ні колгоспу, ні колгоспників, видає рахунок для тої установи, для якої має бути жертва. В осени, коли колгосп дістає гроші за зерно, держбанк їх відбирає.

Колгоспам не дозволяють мати власних машин, тракторів, комбайнів, молотарок та автомашин. Всі ті машини має Машиново-Тракторна Стація. Машини поміж колгоспами розділяє дирекція. Кожна Маш. Тракт. Стація має яких 50 тракторів і причіпне до них знаряддя, великі плуги, сіварки, великі борони, косарки, комбайни і ін. Кожна така Маш. Тракт. Стація має від 10—20 колгоспів. Дехто думає, що большевики, маючи такі машини, можуть чудеса робити. Та не так воно. Всі совітські вироби від найменшої річи до трактора дуже тандитні. Виробляють все наспіх, ударно, темпово, „соцзмаганням“ себто на перегони, а це все від-

бивається на самих машинах і їх роботі. Досить сказати такий примір, що коли совітським ножем різати масло, то він гнеться, а як ліпший зроблять, упаде зі стола і розібється на кусочки.

Машини і трактори приїзжають на місця, нескомплектовані і місяці проходять, поки їх назагодять. Дорогі частини як магнет зараз на фабриці крадуть. Крадіж на фабриках дуже велика, крадуть всі, кому не лінь. Крадуть тому, що ніодин майстер, ніодин робітник, ніодин службовець не може прожити за ті гроші, які дістає. Дирекція краде в один, а робітник у другий спосіб. Керманичі фабрик навмисне не докомплетовують машин, щоби з нижчих організацій зірвати хабар, а робітники просто здіймають з випущених машин дорогі та відповідні частини, купець уже найдеться. А все те відбивається на останньому себто на колгоспнику.

Норма каже, що трактором треба напр. зорати 8 гект. на добу; в дійсности трактор оре менше ніж коні. Чому? Перше, що як уже згадали ми, вони дуже поганенькі і ломляться, псуються, друге, ті, що обслуговують їх, технічно малограмотні люди. Люди наспіх підготовлені, дістають дуже складні машини і часто не зробивши тою машиною ні на копійку роботи, ломлять її так, що вона йде на шмельц. Нафта — паливо для тракторів 800 карб. за тонну; часто на ланці 5—6 гект. випалюють одну тонну. Як правило є, що коли 10 тракторів заняло ланку, то ніколи вони не є всі в руху, а робить 2—3, тамті стоять; одним роблять підтяжку вальниць, де треба майже пів мотора розібрати, щоб цю роботу виконати, а на таку роботу треба неменше одного дня прогаяти, другим щонебудь друге і все щось не йде на лад, чи магнет, чи свічки або щось інше. Простої машин дирекція Машиново-тракт. Стація зараховує на рахунок колгоспу. Паливо колгосп сам купує.

Засудили вбивників Горст-Веселя.

БЕРЛІН, 16. 6. ПАТ. Сензаційний політичний процес у Берліні проти трьох комуністів за вбивство героя націонал-соціялістів Горст Веселя закінчився присудом двох комуністів на смерть. Третього засуджено на 7 і пів року тяжкої вязниці.

Про голод на Україні.

Що каже про це амерканський журналіст.

„Крішен Саенс Монітор" (Christian Science Monitor, Boston. Mass. U. S. A.) містить низку дуже цікавих статтей про голод на Совітській Україні. Автором цих статтей є Віліям Генрі Чемберлін (William Henry Chamberlin), незвичайно талановитий американський журналіст, який десять літ був головним кореспондентом того часопису в СССР. В останньому часі перенесли його як кореспондента на Далекий Схід.

У другій статті (із заповіджених 18), з дня 28. травня, пише він так про голод на Україні:

„Колгоспники перейшли цього року добру школу. Для декого ця школа була без милосердя".

„Такими словами описав минулого літа всесоюзний староста Калінін положення на Україні та північному Кавказі.

„Коли злагіднено заборону для чужинецьких журналістів відвідувати сільські околиці, тоді я сам мав нагоду переконатися, що означають у дійсності слова про школу без милосердя".

„Ніколи не забуду того, що я бачив в одному українському селі. Звалось воно Жуки, приблизно 18 миль на північ від Полтави. Голова місцевого колгоспу та державний агроном чи експерт товаришили мені у відвідуванні селянських хат. Доки мої товариші вибирали самі ті хати, які ми мали відвідувати, то все приходилося стрічати в них місцевих комуністів або ударників, на стінах висіли портрети Леніна, Сталіна, Калініна, а на їх устах були більш або менш переконуючі запевнення їхнього вдоволення.

„Несподівано вибрав я сам навгадь першу стрічну хату та увійшов до неї. Була це типічна українська селянська хата, крита соломою, з мащеною долівкою, з лавицею попід стіни, з великою печею та з ліжком, яке вже розпадалося і становило одинокий мебель у хаті. В куті сиділа на лавиці біля 15-літня залякана дівчина. Вона й відповідала мені механічним, пригнобленим голосом на мої запити.

ЦІНА ЗА СВОБОДУ.

„Де твоя мати?
„Померла з голоду минулої зими.
„Чи маєш братів, сестер?
„Були чотири, всі також померли.
„Коли?
„Минулої зими й весни.
„А батько де?
„Працює в полі.
„Чи він належить до колгоспу?
„Ні, він одноосібник.

„Ось тут перед вами селянин — на імя йому Савченко, — якого пасивний спротив ставить чоло навіть калінінській школі без милосердя". Він відмовився увійти в колгосп навіть тоді, коли майже вся його родина вигинула.

„Мої товариші, голова колгоспу і державний агроном, не мали нічого до говорення. Гладко-язикі урядовці в Москві можуть запевняти цікавих туристів, що ніде нема голоду, були хіба трудноші з поживою десь там чи там, а спричинили ті трудноші підступні кулаки. Щойно тут, на місці, в Жуках та в десятку інших українських і північно-кавказьких сіл, які я відвідував, були докази страшного, великого голоду, докази такі переконуючі, що навіть закамені́лі місцеві урядовці не могли нічого сказати, щоб його заперечити".

Чемберлін, обчислює далі на підставі урядових совітських джерел, що за рік вигинуло з голоду і наслідків голоду від 4 до 5 мілїонів населення. Сама совітська влада признає, що в околицях, де була „недостача поживи", вигинуло біля 10 проц. населення. Далеко більший відсоток смертности мали напевно околиці подальше від залізничих ліній, — каже Чемберлін.

„Совітська влада, разом з іншими державами, які придержуються пакту Кельоґа, відкидає війну як засіб боротьби в державній політиці. Але в кріваві́й клясовій війні в імя соціялізму вона не знає ніяких людяних обмежень; веде її в жорстокий спосіб проти великої частини власного селянства, вживаючи голоду як засобу боротьби в нечуваний досі спосіб і в нечуваних розмірах..."

(Укбюро, Льондон.)

Закарпаття.

МІНІСТЕР ЧЕРНИ НА ЗАКАРПАТТІ.

Мін. внутр. справ Черни в супроводі краєвого президента обїхав ціле Закарпаття. Дня 5. червня прибув на Квасівський Менчіл, де відбулося посвячення полонинської каплиці, котру посвятив сам епископ Стойка. Тисячі народу зійшлося, міністер був захоплений красою природи, гуцульськими одностроями та щирістю гуцулів, котрі міністра приняли радо. Відвідав потім і інші гуцульські міста.

В Бичкові під жовто-блакитними прапорами приняла його делеґація і багато народу. Міністер заявив, що приїхав на Закарпаття урядово познайомитися з обставинами і допомогти народові. Подякував за велику участь у його приятті. Спинився ще в Солотвині, де приняв делеґації, перебрав меморандуми і подався далі.

В Драгові привітали його представники урядів, товариств, господарі і робітники, що звернули увагу на тяжке господарське положення населення. Діточий хор відспівав декілька пісень і міністер подався в тереблянську Верховину. Через серпентини „Ґереговище" з Синевира прибув до Воловового, потім через Воловець на Перечин, аж до Ужгороду. Наше населення всюди приймало міністра щиро, витало хлібом і сіллю і просило порятунку.

Одначе з інтервю міністра видно, що він не міг набути доброї інформації, бо його окружали ввесь час прихильники аґраріїв та урядові особи.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ „ОБЩ. ІМ. ДУХНОВИЧА", або КАРПАТИ ВИТАЮТЬ КАМЧАТКУ.

Загальні збори „Общ. і. Духновича" відбулися в Мукачеві в суботу 9-го ц. м. Краєве заступництво ухвалило не виплачувати допомоги „Общ-у і. Д." так довго, доки там є секретарем д-р Фенцик і доки він веде всі діла того товариства. Д-р Фенцик приняв визов, зорґанізував собі селян і на зібранні в Мукачеві знов його вибрали. Опозиція, яку приготовляли аґрарники й автономісти, повалилася.

Гроші, відмовлені краєвим заступництвом, має зложити свідомий „карпаторусскій народ". Колиб воно так було — булоб усе в порядку і ми з признанням говорилиб про особу д-ра Фенцика, що хоче зробити „Общ. Духновича" незалежним від настроїв влади. Одначе знаючи дотеперішні способи поведінки д-ра Фенцика і його групи, сподіємося, що в „Карпаторусскому Голосі" появляться поклики до карпаторусского народу і до — славян. І гроші, відмовлені краєвим заступництвом, будуть зложені, та не „карпаторусским народом..." Будуть зложені ще у вищій сумі, як 30.000 чк...

На другий день — у неділю — відбувся в Мукачеві „день русскої культури", в якім взяло участь по точним обчисленням 2.800 людей. Комічне враження викликали таблиці з написами в роді: **Карпати витають Камчатку!**

Сподіваємося, що русская Камчатка відповість подкарпатскім русскім: „Аставьте глубокіе Карпати і гайда все к нам, на шірокую Камчатку!" **Gyertek hozzánk Kamcsatkára!**

Між Фенциком та опозицією доходило до гострих суперечок. Розбрат у москвофільськім таборі шириться й росте.

Взагаліж зїзд, зокрема похід, пройшов надзвичайно бліно, невиразно і без одушевлення, хоч і було чимало скандалів, крику, погроз.

(„Українське Слово".)

Зїзд дослідників Бойківщини.

Дня 10. червня ц. р. уладило Т-во „Бойківщина" в Самборі зїзд дослідників Бойківської Землі при участи самбірських членів товариства й делеґатів зі Львова (проф. д-р Іл. Свєнціцький і м-р Я. Рудницький), Стрия (від Т-ва „Верховина" п. Лисович) і гостей із Старого Самбора (д-р Максимчук І., о. Дашо С., п. Шемердяк і п. Ярема). Метою зїзду було: 1) наладнати спільну працю з „Верховиною", 2) зорґанізувати наукові поїздки і 3) реферат м-ра Я. Рудницького на тему: „Із дослідів над бойківською топономастикою.

Зібрання відкрив голова Т-ва „Бойківщина" д-р Кобільник коротким словом про вагу реґіональних музеїв, зокрема „Бойківщини" й „Верховини", після чого предсідник зібрання проф. д-р І. Свєнціцький привитав приявних дослідників Бойківської Землі і висказав слова признання Старшині „Бойківщини", що ведена жаром та інтуїцією, перейшла вже до систематичної поважної праці для добра української науки. Зокрема звернув предсідник увагу на західну Бойківщину, як найстарший традиціями куток Галицької Землі.

Після того розвинулася дискусія. В справі спільної праці з „Верховиною" вирішено спонукати це товариство до живішої діяльности, придбання своєї домівки а передовсім скликати в найближчому часі анкету стрийських громадян і делеґатів львівських українських музеїв та „Бойківщини" для зацікавлення громади важною ролею „Верховини". — Вирішено дальше уладити цього літа дві наукові експедиції: археольоґічну під проводом д-ра Смішка на східну Бойківщину і мовно-етнографічну до села Волосатого під проводом д-ра Княжинського.

На закінчення зїзду відчитав свій реферат м-р Рудницький, підкреслюючи в ньому вагу топономастичних дослідів для ріжних ділянок науки, зокрема для мовознавства. Під кінець реферату, як зразок топономастичного досліду, подав дослід назви села Кульчиць, самбірського повіту.

Весь зїзд пройшов у поважному настрою.

Вбивство мін. Перацького.

Атентат і втеча. — Надзвичайне засідання уряду. — Відгомін за кордоном. 100 тисяч нагороди.

ПОДРОБИЦІ АТЕНТАТУ. — ТРИ СТРІЛИ.

ПАТ та „Газета Польска“ подають такі подробиці атентату. В пятницю 15. червня ц. р. міністр Бронислав Перацький вийшов в год. 3.30 з міністерства внутрішніх справ і поїхав самоходом до „Товариського клюбу“ при вул. Фоксаль 3. Міністр Б. Перацький постійно харчувався у клюбі. У клюбі харчувалися теж визначні політики. Коли міністр Б. Перацький висів зі самоходу і зайшов до передсінка клюбу, тоді до міністра підійшов ззаду молодий мужчина, нечайно витягнув з кишені револьвер і стрілив тричі до мін. Б. Перацького. Атентатчик ждав на міністра перед брамою від якогось часу. Перший стріл поліравив капелюх і тоді міністр відвернувся. Атентатчик стрілив ще двічі. Обі кулі поцілили в голову. Одна з них прошила голову, а друга застрягла в голові. Міністр Перацький, закрівавлений, упав на долівку.

ПОГОНЯ.

Атентатчик кинувся утікати. Його намагався придержати возьний клюбу. Одначе атентатчик стероризував його револьвером і побіг вулицею Коперника. Оподалік повнив службу на вул. Фоксаль поліцай X. комісаріяту Обрембський і пустився в погоню. Дійшло до стріляннини між поліцаєм та атентатчиком, який поранив поліцая в руку. За атентатчиком пустилося в погоню теж декількох мужчин з Товариського клюбу та прохожі.

УТЕЧА.

Атентатчик завернув з вул. Фоксаль на вул. Коперника, опісля в долину вул. Щигля. При кінці цеї вулиці перескочив високий паркан і скрився перед погонею на хвилину у фабриці кафлів Стахевича. Тут вискочив на дах низького будинку і дістався до закладу св. Казимира, який сусідує з Вислою.

СМЕРТЬ МІНІСТРА У ШПИТАЛІ.

Важко пораненого міністра відвезла ратункова каритка з клюбу до військового шпиталю при Алеях Уяздівських. Начальний лікар шпиталю полк. Соколовський з асистентами негайно зоперував міністра і витягнув обі кулі. Стан недужого з кожною хвилиною погіршувався і в год. 5.15 пополудні міністр помер на руках свого брата віцеміністра Казимира Перацького. Перед смертю міністра запричащав і миропомазав о. капелян Скорель. Над покійником відправив молитву полевий єпископ о. Ґавліна. На вістку про атентат на міністра Перацького, до шпиталю прибули премієр Козловський, мін. Бек, віцемін. ґен. Славой-Складковський, ґен. Рупперт, ґен. Коллонтай-Сшедніцький, маршалок Цар, а згодом майже усі члени уряду.

ПОСТАТЬ АТЕНТАТЧИКА.

Атентатчик має біля 25 років, висота 170 цм., подовгасте, інтеліґентне лице без заросту, бльондин із зачіскою до гори, без окулярів, осмалений. Атентатчик залишив на сходах при вул. Окульнік 5 довгу ясно зеленаву нагортку та ясний капелюх. На собі мав спортове убрання і шапку наколесника. Здогадуються, що атентатчик вийшов з хати перед атентатом у нагортці та капелюсі й опісля залишив на сходах та щойно тоді виконав атентат.

ОБЛАВА ПОЛІЦІЇ.

На місце злочину приїхали зараз змішнені відділи поліції, які замкнули цілу дільницю, перевели основну ревізію по всіх домах і городах. Придержано кільканацять людей, які не могли вилеґітимуватися.

ЖАЛІБНЕ ЗАСІДННЯ УРЯДУ.

В суботу 16. червня ц. р. в год. 10-ій перед полуднем відбулося жалібне засідання ради міністрів. Премієр Козловський виголосив промову, присвячену покійникові і склав поклін від уряду.

ПРЕМІЄР ПЕРЕНЯВ АҐЕНДИ ПОКІЙНОГО.

Опісляпремієр повідомив міністрів, що переймає аґенди покійного міністра внутрішніх справ.

ЖАЛОБА.

На знак жалоби повівають на публичних та приватних будинках у Варшаві і всіх містах Польщі жалібні хоругви. До уряду надійшли з цілої держави і від закордонних урядів численні заяви співчування. Вистави і концерти перервано і відкликано.

ПОХОРОНИ.

Міністра Б. Перацького похоронять на кошт держави з військовими почестями.

ГОЛОСИ ПРЕСИ ПРО ВБИВСТВО.

На вістку про атентат на міністра Б. Перацького появилися надзвичайні видання польської преси, яка осуджує вбивство. Закордонна преса принесла теж перші вістки про вбивство. З різким осудом виступила румунська преса.

ПРЕМІЄР У МАРШ. ПІЛСУДСЬКОГО.

Зараз по атентаті на міністра Перацького премієр Козловський удався до марш. Пілсудського зі звітом. Премієр був у марш. Пілсудського майже годину. Про атентат повідомлено президента Мосьціцького, який перебуває у Спалі, де мав відбутися бенкет для дипльоматичного корпусу. Зі Спали приїхали до Варшави міністр Бек, віцеміністр Седлецький, марш. Рачкевич та інші.

ЗАЯВИ СПІВЧУТТЯ.

На руки мін. Бека надіслали заяви співчуття міністри закордонних справ Нойрат, Барту, мін. Гебельс та амбасадори: Франції Лярош, В. Британії Ерскін, Італії Бастіяніні, Бельгії Макс та посли багатьох держав.

100 ТИСЯЧ НАГОРОДИ.

Уряд визначив 100 тисяч нагороди за схоплення або вказання вбивника міністра внутрішніх справ Б. Перацького

*

Президент міста Варшави рішив назвати вул. Фоксаль вулицею Б. Перацького.

Життєпис покійного міністра.

Покійний міністр Бронислав Перацький уродився 1894 р. Університетські студії покінчив у Кракові. На початку світової війни вступив до леґіонів і був ранений. Брав участь у боях за Львів. Після війни покінчив вищу воєнну школу та одержав степень дипльомованого старшини. У 1928 р. як посол увійшов до сойму і від 4. грудня 1930 р. увійшов до уряду як міністр без теки. Опісля від 22. червня 1931 р. був без перерви міністром внутрішніх справ. Відзначений багатьома ордерами. Покійний мав степень дипльомованого полковника.

Економічний огляд.

Українська хроніка.

КООПЕРАЦІЯ І ПРИВАТНА ІНІЦІЯТИВА.

Свято прапору української кооперації принесло в нашій пресі ряд статтей ріжної вартости. Була навіть лайка за видатки („Гром. Голос“), але здебільша була одна велика і заслужена апольоґія нашого кооперативного руху. Зі статтей, що в них найшли ми поруч глибокого поклону для кооперації також декілька критичних завваг, назвемо передову перемиського „Українського Бескиду“ п. н. „Національний скарб“. Автор її п. Орест Бардан вертається у ній до справи, яка вже нераз була темою статтей у нашій пресі, а саме до справи взаємин кооперації і наших приватників. Зазначимо, що подібну справу обговорює теж п. Евген Чехович в травневому числі варшавського „Пром.-Торг. Вістника“ в статті „Точка над „і“, хоч акцентує він не так недоцільність ворожнечі кооперації і наших приватників, як однобічність нашого господарського життя, стабілізацію на кооперативному фронті, монополь кооперації в нашому народньому господарстві. Поруч зі слушними заввагами, находимо там і речі, що не витримують критики. І так те, що прив. ініціятива нерідко йде під диктат кооперації, залежна є у збуті від неї, менша вина скооператизованого нашого господарства, як самих приватників, що волять користуватись готовим роздільчим апаратом кооперації, ніж самі шукати відборця. На ювилейних зборах Союзу Укр. Купців не вели проводу кооператори, як зазначує автор, а тільки в них взяли діяльну участь, що можна тільки витати, як здоровий прояв єднання двох компонентів нашого господарського активу. Зрештою годимось уповні з закінченням автора: побіч кооперації до приватної ініціятиви!

Польська хроніка.

НЕПОПУЛЯРНІСТЬ ЗОЛОТА. — ЧИ КІНЕЦЬ ТЕЗАВРИЗАЦІЇ?

Уже з кінцем травня 1933 р. почали впливати до Банку Польского золоті монети від приватних посідачів. Із цього джерела закупив банк до кінця року 1933. золота вартости біля 3.3 міл., а від початку цього року до кінця травня за 11 міліонів. Ті цифри дають основу до здогадів, що громадяни Польщі вповні довіряють тепер краєвій валюті і втікають від золота, ліквідуючи у великій мірі заховані золоті резерви. Змінює ці здогади те, що й попит на золоті монети сильно впав, що віддеркалюється в курсі золотого доляра і рубля, що впав тепер нижче паритету. (З 8.94 на 8.905 і з 4.66 на 4.59). Зростають також вклади у банках і грошевий ринок стає що плинкіший.

Не можна, очевидно, відмовити деякого значіння згаданим проявам. Зроте леави чи можна погодитись з оптимізмом навіть чисто-господарських трибун, що голосять кінець тезавризації. Бо викуплене Банком Польским золото від приватних посідачів, це тільки невелика частина того золота, що за останні роки пішло з „панчохи“. Зате — маючи на увазі згадані явища — можна говорити про послаблення темпа тезавризації.

ПАРЦЕЛЯЦІЯ ЗАДОВЖЕНИХ ПОМІЩИЦЬКИХ ДІБР, „НЄ ДАМИ ЗЄМІ“ І КОЛЬОНІЗАЦІЯ „КРЕСІВ“.

Уряд обмірковує справу примусової парцеляції безнадійно задовжених дібр. З цього приводу забрав голос на сторінках „Ц. Ґазети Гандльов-ої“ доцент аґрарної економії краківського університету д-р Ст. Шмідт. Він радить закладати парцеляційно-осадничі кооперативи (на зразок мешканевих по містах), добути для них спеціяльні права і боронити при їх помочі „польську землю“. Бо „того домагається перш за все розвиток подій „на східних кресах“. Дика парцеляція загрожує там масовим переходам польської землі в чужі руки. Протиділати тому можемо, спрямовуючи кольонізаційну акцію на доцільні шляхи. Творити відповідно підібрані кооперативні формації вважаю за шлях (пише д-р Шмідт), на якому віджити може осадництво і кольонізація кресів, які в останніх літах не тільки завмерли, але вступились небажаному рееміграційному рухові“.

ГОСПОДАРСЬКІ НОВИНИ З ТИЖНЯ.

Союз банків обнизив максимальну стопу при дисконті векслів з 9½ пів на 8½ пів. Оборотовий, короткоречинцевий кредит подешевіє, хоч щоправда буде все ще дуже дорогий, коли рівняти його ціну з ціною на Заході. — Уряд підготовляє проект примусової орґанізації млинів з одночасною далекойдучою реґуляцією їх чинностей. Ведення млинарства буде залежне від концесії. — Голяндські акції цілого ряду познанських цукроварень перейшли в польські руки. Відворот обережного голяндського капіталу від цукрового промислу, вказує на його погані перспективи. — 12. червня ц. р. святкував своє 25-ліття „Малопольскі Звйонзек Млєчарскі“ в Кракові, якого відділи у Львові, Станиславові і Тернополі конкурують з нашим „Маслосоюзом“. У Львові має „Звйонзек“ 7 крамниць і 2 відділи гуртової продажі.

Світова хроніка.

БАНКРОЦТВО, КОНКУРЕНЦІЙНІСТЬ І ПОЛІТИКА. — ЩО БУДЕ З НІМ. МАРКОЮ? — РЯТУЮТЬСЯ ЯК МОЖУТЬ.

Коли нещодавно всі біржі занотували нижчий курс нім. марки, скрізь здарили у великій давін: Німеччина банкротує і то банкротує пл... вово. Найгіркіші коментарі появились в Англії: не тільки, мовляв, не можемо видістати своїх грошей (спинення трансферу), але ще й обезціненням марки хочуть німці відібрати Англії ринки збуту. Як бачимо з того, англійський купець і промисловець боїться конкуренції німців на

полі господарства. Інакше Франція. Вона — як людина з нечистою совістю — все тремтить перед зростом фізичної сили свого сусіда. Гітлеризм — мовляв — почав великі, непродуктивні роботи мілітарного характеру, вжив усі позичені капітали на розбудову мілітарної могутности, що загрожує европейському мирові, а тепер у легкий спосіб хоче спекатись зобовязань і... банкротує. Ну щож? З Амстердаму пішли вістки, що марка буде вже швидко здевальвована за 40 прц. Тимчасом усупереч усім цим здогадам заявляє фінансовий диктатор Німеччини д-р Шахт, що вона не банкротує, тільки тимчасово невиплатна, бо не має збуту і що не буде девалюації марки. Що з того, що покриття банкнотів мінімальне, що пасивне сальдо білянсу в травні є 42.2 міл., а за 5 місяців 178 міл.? Німці майстри у штудерности. Видумали грошеві „ерзаци" (шпермарки, тощо), а тепер видумують „ерзаци" для сирівців. Ось у Берліні д-р Бергіюс заповідає, що чужі сирівці (причина пасивности білянсу) заступлять технічними винаходами. Ратуються німці як можуть. Якщо цей ратунок дійсно йде пляново через банкроцтво і політику, то це тільки свідчить про велику силу нім. духа.

АКТУАЛІЯ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ.

Надії Радянщини на тісну співпрацю з Америкою послабшали. Т. зв. „закон Джонсона" не дозволяє давати кредити державам, які не платять старих довгів. А Радянщина не платить старих, а хоче нових кредитів. — Велика реформа податкової системи у Франції має на меті між іншим „вакручувати коньюнктуру", бо плянує численні полекші для торговлі і промислу. — Вашингтон у відповіді на англ. ноту заявив, що не годиться з поглядом Англії, яка вяже свої американські довги з її европейськими претенсіями. Вашингтон не думає редукувати довжної суми, зате готов її приняти в натурі. — У Будапешті почав радити міжнародній хліборобський конгрес. Поміж осьми секціями конгресу є жіноча. Триватиме він до 20. ц. м. — Приступлення Німеччини до клірінгового договору Греції з Японією творить господарську новину: клірінговий трикутник. Досі в міжнар. торговельних взаємних платностях вирівнювали між собою тільки 2 контрагенти. — Губернатор югослав. Нац. Банку заперечив вістку про пляновану девалюацію динара. Вартість таких заперечень, очевидно, невелика.

В. Н-вич.

По широкому світі.

— Віденська преса повідомляє, що посла Габіхта усунено від проводу австрійської націонал-соціялістичної партії враз з іншими провідниками.

— Австрійська рада міністрів закінчила наради над новою конституцією, яка обовязуватиме від 1. липня ц. р.

— Окружні суди в Болгарії викреслили з реєстрів всі політичні партії. Більшість партійних щоденників перестало виходити.

— З 13-ох держав довжників тільки Фінляндія заплатила в дні 15. червня ц. р. рату воєнного довгу Злученим Державам.

— Сенат Злучених Держав призначив 525 міліонів долярів допомоги фермерам, яким посуха заподіяла великі шкоди.

— Шведський міністер Сандлер склав німецькому послові протест проти припинення виплат довгу закордонним вірителям.

—o—

У НІМЕЧЧИНІ НЕ БУДЕ ДЕФЛЯЦІЇ.

БЕРЛІН, 16.6. ПАТ. Міністер фінансів Шверін-Кроссіґ на відчиті у Ляйпціґу запевнив, що в Німеччині не буде дефляції. Уряд перевів деякі ощадности тому, щоби здобути фонди для праці безробітним. Канцлер Гітлер теж заявився проти дефляції німецької марки.

Після вбивства мін. Перацького.

РОЗВЯЗАННЯ НАРОДОВО СОЦІЯЛІСТИЧНОЇ РОБІТНИЧОЇ ПАРТІЇ.

З Варшави повідомляють, що в пятницю 15. червня ц. р. влада розвязала народово-соц. робітничу партію у Варшаві та варшавському і поморському воєвідствах мотивуючи загрозою прилюдної безпеки і ладу. Перед кількома днями влада розвязала теж організації цієї партії в Катовицях та у Вильні.

СЕНЗАЦІЙНІ АРЕШТУВАННЯ У ВАРШАВІ.

З Варшави повідомляють, що у пятницю 15. червня ц. р. поліція перевела численні ревізії та арештування серед членів ОНР. Загалом арештовано біля 100 осіб.

ДЕМОНСТРАЦІЇ У ВАРШАВІ.

У пятницю вечором зійшлася біля будинку „Газети Варшавск-ої" більша кількість молоді. Браму редакції заздалегідь замкнено і тому маніфестанти розкинули з навантаженого самоходу примірники цього щоденника для провінції та знищено неонову рекляму. Опісля вибили шиби в адміністрації другого ендецького щоденника „АБЦ". Воєвода Ярошевич зі сильним відділом поліції розігнав демонстратів.

СТЕПЕНЬ ГЕНЕРАЛА БРИҐАДИ.

На внесок міністра військових справ марш. Пілсудського президент призначив у суботу 16. червня покійного міністра генералом бриґади. Марш. Пілсудський закликав шефа кабінету полк. Соколовського і видав прикази про похорон з почестями, належними генералові бриґади.

НУНЦІЙ МОЛИТЬСЯ НАД ПОКІЙНИМ.

У суботу рано нунцій Мармаджі прибув до каплиці військового шпиталю і молився над труною покійника.

—o—

НОВИНКИ

— **Равт Філії С. Українок у Львові в дні 21. червня 1934 р., саля Бесіди й Народного Дому!** В переїзді на Жіночий Конгрес зїзджають до Львова українські делеґації з Америки, Праги, Парижа і т. д. Для ближчого познайомлення нашого Громадянства з заграничними гістьми улаштовує Ф. С. У. равт, получений із спільною вечерою. Музика Яблонського і добірний буфет дасть змогу Гостям весело перевести вечір. Початок вечері год. 20, забави 21 год. Запрошення видає і зголошення на спільну вечеру приймає Ф. С. У. Львів, Підвале 7, від дня 18. червня 1934. передпол. від 10-ої—1-ої год., попол. від 17-ої до 19-ої. 1712

— **В часі спеки** щезає апетит, бо організм домагається поживи більше прохолодної. Одначе як легко зробити помилку у віджаві і через те зіпсувати собі весняні втіхи. Відомо, які дсбрі і легкостравні десери — будині Еткера подавані в ріжних відмінах. Мають вони велику віджвну вартість і знаменито смакують. Споживаючи їх, можна легко ощадити на чому іншому. В горячі дні вказані д-ра Еткера „Червона кашка" і „Амброзія", делікатні ґаляретки, які приладжуємо без жадних додатків.

— **„Під вільним небом"** в опрацьованню інж. К. Пясецького вже давно вижиданий **підручник** для всіх, що уладжують **народні свята, фестини, забави** і т. п. Вичерпуючі поради й інформації: Наклад Вид. Кооперативи **„Батьківщина" Львів, вул. Домініканська ч. 11. Ціна 1.50 зол., з почт. перес. 1.70 зол. Головний склад: Книгарня Наук. Т-ва ім. Шевченка, Львів, Ринок 10.** 1715 1—3

— **Небувалою нагодою** є посезонова випродажа, яку уладжує ф-ма **А. G. В.** вул. Леґіонів 13, де по ревеляційно низьких цінах можна набути всілякого роду шовки гладкі і у взори та наймодніші вовни. Рештки за безцін.

— **Товариський зїзд** товаришів, абсольвентів VIIа і VIIб з 1914 р. в перемиській українській ґімназії прохається прибути до Перемишля на двацятьлітний товариський зїзд в дні 29. червня ц. р. Збірка у ґімназії год. 7.30. — За Комітет: **Антін Артимович.**

— **Збірка учасників хлопячої оселі на Соколі** б. Підлютого дня 22. червня ц. р. 1) у Львові у вестибулі Гол. Двірця до поїзду ч. 1711, год. 6.45 рано.; 2) в Стрию на пероні до поїзду ч. 1223, год. 9.30; 3) в Брошневі на стації, год. 11.20. — **Комісія хлопячої оселі на Соколі б. Підлютого.**

— **Карти вступу на Жіночий Конгрес** у Станиславові можна буде діставати щойно на місці, на підставі запрошення. Комітет не буде таких карт висилати нікому на його приватну адресу ані видавати їх раніше.

— **Посвячення української керамічної фабрики у Львові.** В пятницю 15. ц. м. відбулося у Львові при вул. Потоцького 58 дуже симпатичне свято посвячення української керамічної фабрики, яку веде відомий різьбар Сергій Литвиненко. Посвячення довершив о. крил. Ю. Дзерович в приявi персоналу фабрики і запрошених представників української преси. Невеличка фабрика, зразково технічно виінувана, є під теперішню пору вже у повному розгарі праці. Широкі полиці здовж стін у трьох кімнатах переповнені прегарними зразками української кераміки, серед яких переважають найкращі народні мотиви Полтавщини та Гуцульщини. Впадає в око тонкість рисунку, казочна, дуже гармонійна гра кольорів і велика солідність виконання. Таких зразків давно вже не бачила Галичина. У фабриці найшло працю 16 осіб персоналу.

— **Страйк у Львівських Броварах закінчений.** Мин. тижня — як довідуємося — закінчився страйк у Львівських Броварах взаїмним порозумінням дирекції та робітників. Всі робітники вернулись до праці, причому ніодного з них не зредуковано і не переведено ніякої обнижки платні.

— **Заповідник в Ґорґанах.** Н. Т. Ш. подає громадянству до відома, що митрополит Шептицький, цей меценат української науки і культури, утворив у своїх столових добрах, а саме на горі Яйце (1600 м.) коло Підлютого перший український резерват (заповідник). Цей заповідник, поверхні 275 гектарів, обіймає комплекс кедрового дерева, такого вже рідкого в

Карпатах. Опіку над резерватом передав Митрополит Науковому Товариству. Математично-природничо-лікарська секція НТШ на засіданні 14. ц. м. вибрала разом з делегатами стодових дібр дві комісії, а саме одну до влаштування святочного відкриття заповідника, що буде дня 5. серпня ц. р. в Підлютім, а другу постійну наукову, що займеться разом з управою дібр дослідом і описом заповідника під оглядом науковим і туристичним. Рівночасно намічене р. кат. Ординаріятом утворення ще кількох резерватів на нашій території; деякі вже близькі зреалізування. Точніший фаховий огляд значіння таких заповідників для культури і науки появиться незабаром у нашім часописі.

— За шкільний саботаж. Перед трибуналом присяжних суддів у Перемишлі скінчився 4-денний процес проти чотирьох українців, яким закинено, що осінню м. р. переводили саботажну акцію в Яворівщині. На основі вердикту присяжних суддів трибунал засудив обв. Гумовського на 5 літ, обв. Форостюка на 3 роки, Тимка Дацка на 2 і Сенька Дацка на півтора року вязниці.

— Град. Громаду Комарянки пов. Турка навістила градова буря і наробила великої шкоди. Град знищив землеплоди на просторі коло 300 гектарів. Колова комунікація наслідком великої води на дорогах перервана.

— За кольпортажу летючок. Перед судом присяжних у Львові відбулася розправа проти студента прав Олександра Федчинського, якого поліційний агент придержав 24. лютого ц. р. на подвірі Академічного Дому з валізкою, в якій находилися летючки ОУН. Його обвинувачено в належанні до ОУН та кольпортажі нелегальних видавництв. Присяжні судді затвердили тільки питання щодо кольпортажі і трибунал засудив Фединського на 2 роки вязниці.

— Нема нормалізації зшитків. Міністерство освіти здержало введення в життя розпорядку про нормалізацію шкільних зшитків. Тому в новому шкільному році молодь може вживати дальше різні зшитки.

— Краева хроніка. На полях громади Олешів пов. Товмач упав з висоти 18 метрів літак., власність спортового т-ва зі Станиславова і розбився, причому тяжко потовкся пільот Гординський. — В Мервиці пов. Жовква 72-літний Мих. Михальчук пробив на смерть ножем свого сина й тяжко ранив його жінку, посперечавшись з ними за маеток. — Перед коломийським судом присяжних станули Стефан Гжибовський і Гриць Савчук з Підгайчих, що фальшували й пускали в обіг фальшиві монети. — В Дністрі коло Самбора знайшли тіло 25-літнього Стефана Намачинського, якого хтось убив і кинув у ріку. — Коло Влодави вимордовано цілу родину Боярських, зложену зі 7 осіб. — В Самборі 27-літний залізничий бляхар Альбін Павловський зачадився на смерть зі своєю приятелькою Яніною Нестлівною, не могучи наслідком спротиву родичів з нею побратися.

— Зі Львова втік урядовець нафтового концерну „Галіція" В. забравши з каси 8.000 зол. на виплату для іншої установи.

— Братовбивство. В лісі біля Старжині пов. Ланьцут побачили люди в рові людські ноги, що виставали із землі. Повідомлено поліцію, що звеліла викопати трупа. Показалося, що це тіло Леона Туруша, якого вбив брат Марко і затягнув до ліса, де закопав. Душогуба арештовано.

— Збірне самогубство. В ліску на Пісковій Горі коло Тарнова відобрали собі життя три 20-літні ученики III р. вчительської семинарії, Станислав Концевич, Еміль Войтурський і Тадей Шерчак. Всі стріляли собі в рот з того самого револьвера по черзі. Причиною самогубства були лихі ноти, а також факт знесення третього семинарійного курсу у звязку з реорганізацією шкіл. Кажуть, що до змови самогубців належав ще один ученик, але йому не стало відваги.

— Нема власників дібр у Німеччині. На основі нового спадкового права в Німеччині селянином (Бавер) може називатися тільки власник дідичної сільської загороди. Власник всякого іншого рільного або лісового маетку а також наемник дідичної сільської загороди мае називатися тільки рільником (Ляндвірт). Так перестають існувати загально приняті в Німеччині назви власник дібр (Ґутсбезіцер), власник лицарських дібр (Ріттерґутсбезіцер) або державець (Пехтер).

— Вовки напали на село. В місцевости Мера пов. Путна (в Румунії) сталася перед кількома днями незвичайна подія. З недалекого ліса вибігла велика тічня вовків і викликала серед населення страшенний переполох. Вовки покусали 18 домових звірят і 25 осіб, які перевезено до шпиталю. Повідомлена жандармерія застрілила кількох вовків, а інші щезли в лісах.

— 12 томів матеріялів до світової війни. З почину комісаря військових справ у Совітах, Ворошилова, штаб червоної армії видае в 12 томах матеріяли і документи, що торкаються світової війни. Матеріяли призбирані в военних архівів.

Із судової салі.

Відгомін конфіскати „Діла" перед судом.

У суботу 16. червня ц. р. відбулася розправа за конфіскату „Діла" (ч. 126) перед трибуналом у складі: радник Льокер як предсідник, радники: Бендашевський і Лясковський як вотанти. Згадане число „Діла" сконфісковано за звіт зі судової розправи проти Микити Бучка і товаришів, а саме за зізнання підс. М. Бучка та св. Ілька Шевчука. Проти тієї конфіскати адв. д-р Лев Ганкевич вніс відклик до окружного суду.

ЗВІТ З ЯВНОЇ РОЗПРАВИ НЕ ПІДЛЯГАЄ КОНФІСКАТІ.

Оборонець д-р *Лев Ганкевич* зясував мотиви відклику. На вступі пригадав виразний припис закону, а саме статтю 316. к. к., яка каже, що все з явної розправи можна оголошувати друком. І тому звіт з ходу розправи не може підлягати конфіскаті, тим більше, що цей звіт є правдивий. На доказ покликав протоколи з карної розправи проти підс. М. Бучка і товаришів.

ПРОКУРАТОР ІНТЕРПРЕТУЄ ЗАКОН.

Прок. Циґаня піддержав внесок прокуратури затвердити конфіскату „Діла", бо — мовляв — звіт незгідний з правдою, себто зі зізнаннями підсудних і свідків. Але навіть правдивий звіт з явної розправи — на думку прок. Циґана — підлягає конфіскаті, коли зізнання підсудних можуть викликати публичний неспокій. Підсудний не смів так боронитися, щоби своїми зізнаннями міг поповнити новий злочин. І тому, коли протоколи явної розправи стверджать правдивість сконфіскованих уступів звіту зі судової розправи, то всеж таки прокуратор підтримує конфіскату, бо зізнання підсудного свідка про побиття поліцією неправдиві.

РЕПЛІКА ОБОРОНЦЯ.

Оборонець д-р *Лев Ганкевич* заявив, що це нова інтерпретація закону. Вона квестіонує навіть право предсідників усіх трибуналів. Бож предсідник веде розправу при замкнених дверях, коли на розправі розглядають неетичні чи неморальні вчинки. І коли предсідник Бендашевський не вів тайної розправи проти підс. М. Бучка, тоді звіт можна було оголосити друком. До тогож доки сам прокуратор не притягнув підсудних за їх зізнання на розправі до відповідальности, не можна вважати тих зізнань неправдивими.

Трибунал по нараді допустив доказ з актів і розправу відложено. Про вислід цієї цікавої розправи своєчасно повідомимо.

Відгомін подій у Мокрянах і Купновичах.

ЗІЗНАННЯ СВІДКІВ.

У суботу 16. червня ц. р. зізнавало 11 прокураторських свідків, які здебільша підтвердили акт обвинувачення. І так **св. Петро Томашевський** зізнав, що хату його швагра Березького облягала юрба з 200 до 300 людей. **Св. Оспа,** командант поліції у Дидятичах зізнає, що могилу в Мокрянах Великих висипали селяни в ночі. Підчас сипання могили дійшло 5. травня ц. р. до сутичок селян з поліцією.

На питання прокуратора каже, що в двох днях 5. і 6. травня ц. р. висипали селяни в його районі 10 могил. Могили сипали в ночі або між 7 і 8 год. рано. Селяни хитрощами заманювали священиків, щоби вони посвятили могили. Одному священикові казали селяни, що везуть його до недужого, а опісля приказали посвятити могилу.

Св. Юркевич, комісар поліції у Самборі зізнавав, що ОУН розвело акцію за висипуванням могил і тому селяни сипали могили. Каже, що духовенство посвячуванням могил легалізувало акцію ОУН.

Оборонці зголосили внески, щоби покликано ще 30 свідків. Трибунал відкинув усі внески оборони.

ПРОМОВА ПРОКУРАТОРА і ОБОРОНЦІВ.

Опісля промовляв прокуратор, який піддержував акт обвинувачення. Домагався для всіх підсудних строгого виміру кари.

Опісля промовляло шістьох оборонців, які виказували непричасність підсудних у згаданих подіях.

Присуду слід сподіватися пізним вечором.

З театру.

ВЕЛИКИЙ МІСЬКИЙ ТЕАТР: „МАНДРІВКА ПО ВАРШАВІ", водевіль на 7 дій *Шобера;* музика *Зоненфельда.*

Песа обрахована на ширший збут, може й на міську канікулу. Старенька вона, дотепи повипадали з неї, як зуби. Що спокушує директорів театру відновляти таке видовище, якими пані мандрівні театри захоплюють сільську і маломістечкову публику? Амбіція режисера, що хоче показати, як можна декораціями і всякими штучками дати публиці щось, що їй подобається, так, що і не встигне вона зміркувати, на чому все це тримається. Карита, що віджжає на сцену, поїзд, живе порося — ось головні актори, що збирають оплески.

Ця буцім-то народня оперетка іде головно силами драматичних акторів, здебільша безголосих. Може це й краще, бо не зовсім вигідно чути на салі куплетів, які роблять конкуренцію у третерядних кінах. Уявляємо собі, що інтелігенція буде мати справжню насолоду, духову і фізичну, коли розвивить рот на декорації. Що думають собі на такій виставі справжні інтеліґенти? важко збагнути. Може попросту приходять, щоб скинути зі себе тягар інтеліґенції, який їх придушує.

м. р.

Понеділок, 18. червня 1934.

Відень (506,8) 17·30 Молоді солісти, 19·1?, 20·35 Концерт. **Братислава** (298,8) 12·3? Концерт. **Прага** (470,?) 14·00 Концерт садьон. квартету. **Копенгаген** (255,1) 21·00 Данські пісні. **Париж** (1649) 20·00 Камер. музика. **Атльона** (531) 20·00 20·30, 21·45 Спів. **Білгород** (439,8) 17·00 Пісоньки, 20·30 Опера. **Берлін** (356,7) 18·50 Хоральні пісні 18. і 19. ст., **Гамбург** (331,9) 18·00 Камер. музика, спів. **Кенігсвустергавзен** (1571) 18·20 Дрібні твори нед. композиторів. **Штутгарт** (522,6) 10·30 Гр'гові пісні (Лінгор, тенор) 21·15 „Цен Медхет унд кайн Ман", оп. Суппе, **Будапешт** (549,5) 13·30 Циг. музика, 18·45 Концерт оп. орхестри, **Мілянo** (368,6) 11·20 Камер. музика. 17·10 Тріо, 22·00 Камер. концерт, **Рим** (420,8) 12·30 Квінтет, 17·00 Бок. інстр. концерт

Львівське радіо.

Неділя, 17. червня 1934.

8·30—9·55 Ранішня авдиція, 10·00, 14·15 Популярна музика з гр плит. 12·05 Метеорольоґічний комунікат для села, 12·10 Концерт, 14·00 Віч. „Приємність відпочинок. здоровля", 14·30 Цитрові дуети, 15·00 Шовківництво в півд. сх. воєвідствах, 15·15 Старі вальси (гр. пл.), 15·25 Огляд ринків рільних продуктів, 15·35 Пісоньки (хор Юранда з гр. пл.), 15·45 Сільська авд. „Старість не радість". 16·15, 17·40 Фрагмент змагань за мистецтво Польщі (з Познаня), 16·30 Концерт, 17·00 Концерт хору, 18·00 Архіпеляг коралових хмар, 18·20 Джез. на два фортепяни, 18·45 Літ. фейл. „Кожний є поетом" (виг. Карло Іжиковський). 19·00 Всячина, 19·15 Популярний концерт, 20·00 Вибрані думки, 20·02 Актуальний фейлетон. 20·12 Легка музика, спів, 22·02 Почт. техн. скринька, 22·15 22·16 Спортові вістки.

Понеділок, 18. червня 1934.

6·30—7·25 Ранішня авдиція, 12·10 Джезова музика, 13·05 Арії з улюблених опер (гр. плити)., 14·00 Збіжева біржа, театр. репертуар, 14·05 Господарські вістки, 16·00 Година легкої музики, пісоньки (Іго Сим), 17·00 Для старших дітей: „Крадене" (Сироконлі), 17·15 Камер. концерт, 18·00 Для жінок: „Чи варта робити запаси на зиму?", 18·15 Гр. плити, 18·45 Балачка Бр. Вінавера, 18·55 Наука стенографії, 19·05 Всячина, 19·15 Форт. ресітаgь, 19·50, 19·55 Спортові вістки, 20·00 Вибрані думки. 20·02 Фейл. „Геройські керманичі", 20·12 Легка музика, 21·02 Про львівські леґіони, 21·12 Симф. твори сучасних композиторів, 22·00 Літ. фейл. „Захожий" (Ст. Пшибишевський), 22·15 Танкова музика.

Присилайте передплату!

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові в приватних оборотах 5·27 зол. Канадійський долар 5·26.

У Варшаві були такі курси: Льондон 26·74, Париж 34·97, Берлін 202·50, Цюріх 172·05, Амстердам 359·10, Прага 22·05, Мілянo 45·65, Брюсель 123·80, Данціґ 172·00, Копенгаген 118·19, Відень 0·99—100.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 17. червня п. р. в наслідок зниженої тенденції не ставить твердих цін на масло. Кооперативам платив за:

1 л. молока	0·13 зол.
1 л. сметани	0·55 „
1 к. яєць	2·35 „

Тенденція на масло, молоко і яйця знижкова; на сметану вдержана

Маслосоюз повідомляє, що 18. червня п. р. платив своїм доставцям **за 1 кг. живої ваги** птиці, льоко подвіря птахомисарні „М. С." у Львові (вул. Б. Гловацького 23):

Нормальні курята (пара курят важить більше як 1 кг.) за 1 кг. 1·10 зол. Дрібні курята (пара курят важить менше як 1 кг.) за 1 кг. 0·70 зол.

Кури	„	I кляса	0·80 „
„	„	II „	0·60 „

Тенденція знижкова. На когути, індики, індички, качки і гуси попиту нема.

ОПОВІСТКИ

25-ти літній зїзд матуристів української гімназії в Перемишлі з 1909 р. відбудеться дня 29. червня п. р. Зголошення надсилати на адресу проф. Михайла Федевича — українська гімназія.

Музичне Товариство ім. **Лисенка** в Яворові **оголошує конкурс** на посади учителів скрипки і фортепіяну. — Кваліфікації і умови слати до 1. липня 1934 р. на адресу др. Михайло Фільц — адвокат в Яворові. 1738 1—2

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ОГОЛОШЕННЯ

Оголошуйтеся в найстаршім укр. щоденнику „ДІЛО"!

Оповіщення судової ухвали.

З огляду на обмеження польським законом прав української мови на виразне жадання суду уміщуємо це оголошення в польській мові.

Sąd okręgowy we Lwowie.
Wydział II. handlowy.
dnia 23. listopada 1933.
Firm. 963/33.
A. VII. 211.

Wpis firmy zakładu ubezpieczeń.

Do rejestru wpisano dnia: 19. grudnia 1933.

Brzmienie firmy: Towarzystwo działa pod firmą: „Dnister" Towarzystwo wzaimnych obezpeczeń u Lwowi, w języku polskim: „Dnister" Towarzystwo wzajemnych ubezpieczeń we Lwowie, w języku niemieckim: „Dnister" Wechselseitige Versicherungsgesellschaft in Lemberg, w języku francuskim: „Dnister" Société d' Assurances Mutuelles à Léopol, w języku angielskim: „Dnister" the Mutual Insurance Company in Lwow, w języku rumuńskim: „Dnister" Societate Asigurariel Reciproace in Leov, w języku czeskim: „Dnister" Vzájemná Pojistovaci Spolecnost ve Lvove.

Siedzibą firmy jest miasto Lwów.

Plan działalności:

Towarzystwo opiera się na zasadzie wzajemności i ma na celu zgodnie z tą zasadą i zgodnie z postanowieniami statutu ubezpieczenie członków swoich:

1) od pożaru, uderzenia piorunu i eksplozji, 2) od ubytku w dochodach, wyniklego z przyczyn wyżej wymienionyh, 3) od stłuczenia szyb, 4) od pęknięcia dzwonów 5) wskutek zepsucia się wodociągów, 6) od gradobicia, 7) od kradzieży i włamania, 8) od wypadków i odpowiedzialności prawnej.

Ten podział nie wyklucza wprowadzenia na zasadzie uchwały walnego zgromadzenia zatwierdzonej przez państwową władzę nadzorczą i innych jeszcze rodzajów ubezpieczeń i stosownych do nich działów lub przyłączenia nowych rodzajów ubezpieczeń do istniejących

Każdy dział tworzy dla wszystkich swoich członków odrębny stosunek wzajemności. Członkowie ubezpieczeni w jednym dziale nie odpowiadają za wyniki operacyj innych działów i również majątek jednego działu nie może być egzekwowany z powodu roszczeń, wynikłych przeciw któremukolwiek z innych działów.

Wszystkie działy pozostają pod jednym wspólnym zarządem.

Koszty wspólnego zarządu będą rozdzielane corocznie na poszczególne działy w stosunku oznaczonym przez radę nadzorczą.

Zaprowadzenie ubezpieczeń pod 2), 6) i 8) nastąpi na zasadzie uchwały rady nadzorczej zatwierdzonej przez państwową władzę nadzorczą, po zatwierdzeniu przez tę władzę odpowiednich warunków ubezpieczeń.

Towarzystwo wykonuje również działalność w zakresie ubezpieczeń pośrednich (reasekuracja) w działach uprawianych bezpośrednio.

Czas trwania towarzystwa jest nieograniczony.

Na koszta założenia i organizacji działów 2), 6) i 8) § 1) a zarazem jako fundusz obrotowe i gwarancyjne tychże działów, utworzone będą osobno dla każdego z tych działów kapitały zakładowe, asygnowane zaliczkowo z kapitału zapasowego działu 1).

Kapitały zakładowe każdego z działów wymienionych w § 1. pp. 2), 5) i 8) wynosić mają po 50.000 zł. a p. 6) 100.000 zł. Kapitał zakładowy w dziale wymienionym w § 1. p. 7) został zapożyczony z kapitału zapasowego działu 1) w wysokości zł. 30.000.

Zaliczka wzięta na utworzenie tych kapitałów zakładowych z kapitału zapasowego działu 1) będzie oprocentowana wedle stopy 4% rocznie na rzecz tego działu 1) z rocznych nadwyżek odnośnych działów.

Z chwilą pokrycia kosztów założenia i organizacji, oraz gdy kapitał zapasowy w danym dziale wzrośnie do wysokości ustanowionego dla tego działu kapitału zakładowego — zaś w dziale 7) do wysokości 50.000 zł. należy przystąpić do spłaty kapitałów zakładowych.

Kapitał zakładowy ulega spłacie na mocy uchwały walnego zgromadzenia i spłata ta dokonywa się jednorazowo w całej sumie.

Zakres działania: Terytorjalny zakres działania Towarzystwa rozciąga się na województwa: lwowskie, krakowskie, tarnopolskie, stanisławowskie i cieszyńską część województwa śląskiego.

Towarzystwo opiera się na zmienionym statucie z dnia 26. IV. 1932. L. rep. 25.699.

Zarząd (dyrekcja) towarzystwa składa się z 1 do 3 członków wybranych na lat 3 przez radę nadzorczą.

Członkami zarządu są Jarosław Kołtuniuk, zam. we Lwowie, Podwale 7., Włodzimierz Decykiewicz, zam. we Lwowie, Podlewskiego 1. i inż. Juljan Mudrak, zam. we Lwowie, Grochowska 15.

Prokurentami ustanowiono: Zenona Rutkowskiego, zam. we Lwowie, Wulecka boczna, Jana Spolitakiewicza zam. we Lwowie, Wojciecha 2 a., Jana Moroza zam. we Lwowie, Heninga 20., Romana Konaszewycza, Lwów, Hausnera 7., Lwa Petruszewycza, Lwów, Czarneckiego 26. i Emanuela Czesnyka zam. we Lwowie, Grunwaldzka 9.

Podpis: pod napisanem, wydrukowanem, lub wyciśniętą stampilą firmą towarzystwa podpisuje dwóch członków zarządu, lub jeden członek zarządu i jeden prokurent.

Ogłoszenia: Wszystkie obwieszczenia Towarzystwa będą ważnie ogłoszone w Monitorze Polskim oraz w jednem z pism codziennych, które oznaczy rada nadzorcza

Sąd okręgowy we Lwowie. **Dr. Lisowski**
Sędzia okręgowy.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів. Ринок 10.